

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvonta 2019

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Päiväys:	
Asianumero:	241/00.01.02.00.01/2020
	Ruokavirasto
Linja, osasto ja/tai yksikkö:	Viljelijätukien valvontayksikkö
Hyväksyjä:	Sari Putkiranta
Laatija/laatijat:	Mira Liiri
Lisätietoja:	Mira Liiri

SISÄLLYSLUETTELO

1 ARVIO VALVONNAN VAIKUTTAVUUDEN TOTEUTUMISESTA	3
2 VALVONTASUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN	3
3 TOIMINNAN SÄÄNNÖSTENMUKAISUUS	3
4 ENNALTAEHKÄISEVÄT JA KORJAAVAT TOIMENPITEET	4
4.1 Toimijoiden säädösten tuntemuksen varmistaminen	4
4.2 Toimijoille annetut seuraamukset ja puutteiden korjaamistoimenpiteiden varmistaminen	4
4.3 Valvontajärjestelmään liittyvät korjaavat toimenpiteet	4
5 TOIMINNAN RESURSSIT	4
6 MUUTOKSET SEURAAVIEN VUOSIEN TOIMINTAAN.....	4

1 ARVIO VALVONNAN VAIKUTTAVUUDEN TOTEUTUMISESTA

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kasvinsuojeluaineista annettua lakia 1563/2011 noudatetaan ja siten, että kasvinsuojeluaineita käytetään asianmukaisesti ja kestävästi. Lisäksi valvonnalla pyritään vähentämään kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvia riskejä. Virallisen valvonnan lisäksi kasvinsuojeluaineiden käyttöä valvotaan täydentävien ehtojen SMR 10 valvonnassa, jossa varmistetaan, että kasvinsuojeluaineita käytetään ja varastoidaan asetuksen 1107/2009 artiklan 55 ensimmäisen ja toisen virkkeen mukaisesti.

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa tehdään kasvinsuojeluaineista annetun lain nojalla tarvittaessa kaikille kasvinsuojeluaineiden käyttäjille. Täydentävien ehtojen valvonta kohdistuu puolestaan asetuksen 1306/2013 artiklan 92 mukaisiin viljelijöihin. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) ja Ahvenanmaan maakuntahallitus tekevät käytännössä kasvinsuojeluaineiden käytön valvonnan.

Vuonna 2019 kasvinsuojeluaineiden käytön valvonta kohdistui maa- ja puutarhatalouteen (avomaanviljely). Toimialana maa- ja puutarhatalous on merkittävä kasvinsuojeluaineiden käyttäjä ja siten valvonnan kohdentaminen ko. toimialaan oli perusteltua.

2 VALVONTASUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa (virallinen valvonta) ei tehty täysin suunnitelman mukaisesti. Virallisen valvonnan määrä oli 101 tilaa. Pohjois-Savon, Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun, Lapin ja Ahvenanmaan alueella virallista käytön valvontaa ei tehty ollenkaan, mutta näillä alueilla tehtiin täydentävien ehtojen valvontaa. Täydentävien ehtojen valvonnan yhteydessä kasvinsuojeluaineiden käyttöä valvottiin 1,1 % EU:n suorita tukia ja tiettyjä osarahoitteisia viljelijätukia hakeneista viljelijöistä. Lisäksi ympäristökorvauksen valvonnan yhteydessä valvotaan kasvinsuojeluaineiden käyttöön liittyviä vaatimuksia 5 %:lta ympäristökorvausta hakeneista tiloista.

3 TOIMINNAN SÄÄNNÖSTENMUKAISUUS

Kasvinsuojeluaineiden valvonnan perusteella kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevaa lainsäädäntöä noudatetaan pääsääntöisesti hyvin.

Käytön valvontaa tehtiin yhteensä 101 tilalla, puutteita havaittiin 12 tilalla yhteensä 27 kpl. Puutteellinen kirjanpito havaittiin yhdellä tilalla, varastoinnin puutteita oli kahdella tilalla, kahdella tilalla käytettiin kasvinsuojeluainetta mikä ei ollut käyttöhetkellä Suomessa hyväksyttyä, yhdellä viljelijällä ei ollut voimassa olevaa kasvinsuojeluainetutkintoa, ja kolmella kasvinsuojeluinuiskua ei oltu testattu tai testaus oli vanhentunut. Kasvinsuojeluaineen myyntipäällyksmerkintöjen rikkomuksia havaittiin yhteensä 18 kappaletta. Nämä liittyivät useimmiten pohjavesirajoituksen tai käyttömäärien rikkomuksiin.

Täydentävien ehtojen valvonnassa havaittiin rikkomuksia 31 tilalla, yhteensä 50 kpl. Tosin on huomioitava, että laiminlyönti merkitään myös tapauksissa, joissa viljelijä ei ole toimittanut kirjanpitoa kasvinsuojeluaineiden käytöstä valvontaa varten.

4 ENNALTAEHKÄISEVÄT JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

4.1 Toimijoiden säädösten tuntemuksen varmistaminen

Koska puutteita havaittiin tiloilla varsin vähän, voidaan katsoa, että viljelijät ovat tietoisia kasvinsuojeluaineisiin liittyvistä velvoitteista. Kasvinsuojeluaineiden ammattikäyttäjät ovat noudattaneet tutkintovaatimusta hyvin ja ovat siten tietoisia kasvinsuojeluaineiden käyttöön liittyvistä vaatimuksista. Valvotuista tiloista vain yhdellä oli vanhentunut tutkinto.

Ruokavirasto järjesti Tukesin avustuksella ELY-keskuksille ja Ahvenanmaan paikallishallinnolle vuoden 2019 valvontaa koskevan koulutuksen keväällä 2019 ennen valvontakauden alkua.

4.2 Toimijoille annetut seuraamukset ja puutteiden korjaamistoimenpiteiden varmistaminen

Kasvinsuojeluaineiden käytössä havaitut vähäiset puutteet korjattiin ohjaamalla toimijoita lainsäädännön velvoitteista. Lisäksi jos tila oli hakenut EU:n suoria tai osarahoitteisia maataloustukia, joissa täydentävät ehdot ovat vaatimuksena, aiheutui rikkomuksesta seuraamus maataloustukiin, jos rikkomus oli myös täydentävien ehtojen vaatimus.

4.3 Valvontajärjestelmään liittyvät korjaavat toimenpiteet

Valvontaa suunnataan tulevina vuosina eri toimialalle kuin 2019.

5 TOIMINNAN RESURSSIT

Ruokavirastossa yhden henkilön työajasta on osa suunnattu kasvinsuojeluaineiden käytön valvonnan ohjaukseen. Käytännön tarkastustyötä tekevät alueellisten Ely-keskusten tarkastajat.

6 MUUTOKSET SEURAAVIEN VUOSIEN TOIMINTAAN

Valvonnan kohdennusta arvioidaan vuosittain ja valvontaa pyritään suuntaamaan sektoreille missä on suurimmat riskit kasvinsuojeluaineiden käytön väärinkäytöksille.